

הפיתרון הנכון

במדינה

העם

חונטה של כנות

בישראל שולטים האזרחים.

כך זה בתיאוריה. אך

האם זה עדיין נכון

למעשה?

כאילו באקראי, נודעה לציבור הישראלי השבוע עובדה מעוררת עניין: ראשי המוסד הצבאי משרתים בישיבות הממשלה. משרי מעיים את דעותיהם על בעיות מדיניות, מנהלים תעמולה לעמי דות לאומיות קיצוניות ומטילים את חתימתם על השרים. אילו נודע דבר כזה על רפורם בליקט-בנות מרכז-אמריקאית, לא היה הדבר מפלאי איש. שם נולד המושג "חונטה" — מוצעה של קצינים, השולטת במדינה במישרין או בעקיפין, באמצעות משלתי-בנות אורחית.

כאשר החל יאסר ערפאת לדבר על "החונטה הצבאית הישראלית" הרגינו הדבר כל אדם בישראל. עתה מסתבר כי המושג אינו כה רחוק מן המציאות כפי שנדמה. כישלון צבאי חרוץ, הדבר התגלה כאשר התכנסה הממשלה השבוע, בראשותו של מנחם בגין עצמו, כדי לדון בפרטי המסר-המתן עם ממשלת-לבנון, המסר-בת לנהוג כממשלת-בנות מטעם ישראל. למרות שנישאל לבנות גבחר בעזרת הכיכונים של צה"ל.

בישיבה נכחו הרמטכ"ל, ראש איתן, ויועץ שריהביטחון, האלוף (בשרות פעיל) אברהם סמיר. הרק שניים השתתפו בדיון, לא רק כדי לחוות דעה על עניינים צבאיים, אלא כדי להטיף לשרים, להאשים אותם במרומו במודל-לב ולנהל תעמולה למען גישותיהם של אריאל שרון ויצחק שמיר. איתן הוא חסיד גוש-אמונים, ודעותיו תואמות את מצע מיפ"ל-לנתח-החיה. סמיר הוא עתה מלחך-פינכה של שרון, כפי שהיה קודם לכן מלחך-פינכתו של עזר וייצמן.

השניים הצינו אידיאולוגיה של מה ישראל, כך טען הרמטכ"ל, ניצחה עד כה בכל המילחמות, אך הפוליטיקאים הפסידו תמיד את פירות-המלחמות במשאומתן הי מדיני. עכשיו יש לנקוט עמדה קשוחה ביותר, כדי שלא לאבד את "פירות" מילחמת-הלבנון.

היתה זאת, כבדרך אגב, הכנה לאליבי של איתן, הוא מתעלם מן העובדה שמילחמת-הלבנון היתה כישלון צבאי חרוץ, שהוא אחראי לו אישית, ומבקש מראש להטיל את האחריות לתוצאות על הפוליטיקאים. זהו הסיפור הישן של "התקיעת הסכין בגב". רוח רפאים. מנחם בגין לא היסה את הקצינים ולא הפסיקם. אולם השרים האחרים ועמו, אך הסתיימה הישיבה. מיהרו לגלות את השערוריה לעיתונאים, ואז התגלה כי אין זה כלל מייקרה חריג או חדשני. מזה חודשיים רבים זהו הנהג בממשלה: ראשי הצבא משתתפים בישיבות תיה, עושים בה כבתוך שלהם, מהווים את דעתם על כל נושא שבעולם.

בועדת-החקירה לסבח הפליטים התגלתה תעלומה, שחבריה-הועדה חוזרים אליה שוב ושוב: האם השתתף ראש אמ"ן בישיבה מסויימת של הממשלה? מתי נכנס לישיבה? מתי יצא ממנה? הסתבר כי אין על כך רישום כלשהו, וכי אף אחד מארבעת השרים שנחקרו, והקצינים האחרים שנכחו אף הם, אינו יכול להשיב על השאלה. הקציני נכנס ויצא כרוח-רפאים, כמי שמבקר בבית-קפה.

ישראל אינה רפובליקת-בנות. אך נראה שהיא מתקרבת למצב זה במהירות רבה.

● הוא נציג מובהק ומכובד של עדות-המזרח, ומקובל גם על ה-בוחרי הערביים.

● הוא יוכל לפשר בין ראשי ה-מיפלגה ולהרכיב ממשלה שכולם יהיו מוכנים לשרת בה.

● במאבק בין יונים וניצים ובין דתיים וחילוניים הוא מקובל על כל הצדדים.

לדעת רבים, נבון הוא היחיד הי מסוגל להתמודד עם בגין כבחי-רות, ולנגוס בקהל הבוחרים הי מסורתי של הליכוד בישראל הי שניה. נגיטה כזאת היא חיונית, אם רוצה המערך לנצח. אם יפרוש בגין, ובראש הליכוד תעמוד אי-שיות אחרת, יהיה לנבון יתרון בר-ט.

כל זה נכון גם בתקופת-הכינויים של שנה עד שנה שנים, עד לבחירות, אם הי מערך יגיע לשילוח כדי בחירות, בראש קואליציה חדשה עם הדתיים.

האופטימיסטים במערך מדמינים לעצמם ממשלה, שתאחד את כל מיפלגת-העבודה. היא עשויה לי-היראות כך:

- יצחק נבון, ראש-הממשלה.
- שימעה פרס, שריהביטחון.
- יצחק רבין, שריהביטחון.
- אבא אבן, שריהחינוך או ההסברה.

● יעקב לוינסקי, שריהאוצר — אם ירצה בכך. אחרת יצטרך התפקיד להימסר בידי חיים בר-לב או גד יעקובי, שאינם מלהי כים.

פרישת נבון ממישכן הנשיא, בי אביב הקרוב, פותחת אפשרויות נוספות. היא יכולה לפתור גם את הבעיות של המפד"ל, ולהגדיל את תיאבונה להתחבר מחדש עם הי מערך.

כי במקרה זה ניתן למד סוד ליוסף בורג את מישרת-הנשיא, כך שזבולון המר יתפוס את המקום במישרת-הפנים וגם יהודה בן-מאיר יוכל לתפוס, סוף-סוף, את מקומו ליד שוחף-הממשלה.

ניתוח

מיידי

כ ? זה הגיוני מאוד. אלא שהי פוליטיקה אינה עניין של הגיון. היא עניין של כוח.

שימעה פרס אמר השבוע שהוא מוכן למסור את מקומו לבגין, אם זה ירצה בכך. אך רבים התרשמו שהדברים נאמרו מן השפה. ולחץ. לפרס יש עדיין אחיזה איתנה בי אנשי-המנגנון במפלגת-העבודה, ויהיה קשה מאוד להזיזו — גם אם רובם הגדול של חברי המיפלג-גה מבניים שהדבר דרוש להצלתה — ולדעתם, גם להצלת המדינה.

יש עוד בעיה: יצחק נבון אינו פוליטיקאי לוחם. בעבר רמו לא פעם שקבל את המינוי רק אם המיפלגה כולה תאחד ותציע לו את הכהונה. ובחיים המדיניים, רק לעיתים רחוקות מאוד מגוש השיל-טון על מגש, ללא מאבק אכזרי ועזר.

יש ידידים של פרס, המייעצים לו לבצע את הניתוח בעצמו, ובי-יוזמתו. לדעתם, אם ייכשל פרס בחודש-הקרובים בניצול המצב כדי להחזיר את מיפלגתו לשיל-טון, יהיה זה כישלון אחד יותר מדי. במיפלגה תקום אז תנועה ספונטנית כדי להדיח אותו יחד עם יצחק רבין, כך שיצחק נבון יעמוד בראש הרשימה בבחירות הי באות.

אם כן, מדוע לא לבצע את הניתוח מיידי?

ראש-רשימה שיש לו היכולת לש-נות באופן יסודי את הפוסי ההצ-בעה.

גוברת והולכת במערך הי הכרה כי יש רק איש אחד

אילו נערכו בחירות, אין שום סיכוי כי המערך, בראשות פרס, ינצח את הליכוד, בראשות בגין. במידה של הגומה אמר השבוע, במרידות-מה, עסקו של המערך:

במיפלגת-העבודה גוברת

ההכרה: פרס ורבין צריכים ללכת

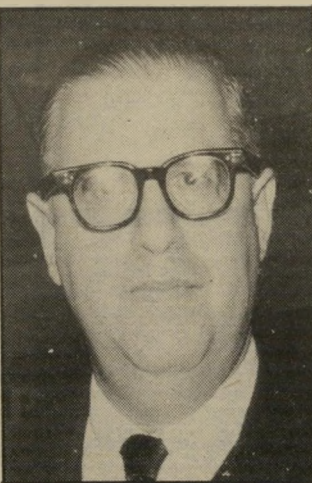
ראשי-המשלה

שריהחץ ושריהביטחון

שריהאוצר

שריהחינוך

כזה: יצחק נבון, נשיא-המדינה.

יש לו מעלות אלקטוראליות רבות:

- הוא איש חדש לגמרי, וירענן את תדמית המערך בעיני הציבור.
- הוא מקובל על הכירות, ואין לו אויבים.

בגין יזכה ב-15 מנדטים נוספים. 10 מנדטים בגלל טבח הסלסטטי-נים, וחמישה מנדטים בגלל טגי-רת אל-ע"ל.

בהתמודדות בניגוד-פרס ינצח בגין, כך גם בהתמודדות בגין-רבין. בי-תמודדות שמיר-פרס המצב אינו ברור, אך ברור כי למערך דרוש

התכתשות היתה קצרה ושיגרתית. שימעה פרס הת-נפל על יצחק רבין, יצחק רבין התנפל על שימעה פרס. כמו זוג של מוקיונים זקנים, שכבר הופיעו באותו מערכו אלף פעמים, עשו השניים את שלהם, זרקו בוז איש בסני רעהו וירדו מן הבמה.

אבל זה הספיק כדי להע-כיר זעזוע שז חדרה בכל רחבי המערך. כי זה הזכיר לכד: האויבים הגדולים כי יותר של המערך בשעה זו הם מנהיגיו.

עם שיגור תישעת מכתבי האת-ראה של הוועדה לחקירת זועות-ביירות (ראה עמודים 7-6) גדלקו האורות בכל המערכת הפוליטית במדינה. כל המיפלגות יודעות עתה כי בעוד זמן קצר עשו/עלול לי-התרחש פאורע, אשר ישנה את המצב הפוליטי מעיקרו. יתכן כי ייווצר מצב ששוב לא יזתיר למנ-חם בגין אפשרות אלא, ללכת לי-נשיא" ולהגיש את התפטרותו. יכול להיות מצב שבו יימנע משר אחד או שניים מלהמשיך בכהונתם. הי קואליציה יכולה להתפוצץ. יכולה להיות ההודמנות להקמת קואלי-ציה חדשה, בהנהגת המערך.

ודוקא במצב זה התגלה שוב לעיני כל כי שום דבר לא השתנה במערך. ראשיו שונאים את את זה, ומוכנים לחתוך איש את גרו-רעהו. הנהגת ההסתדרות התגלתה במעורמה בפרשת אל-ע"ל. מבחי-נה אידיאולוגית לא שכחה ולא למדה מיפלגת העבודה דבר מאז שהורחה מהשילטון.

עסקני מיפלגת-העבודה רוצים בדברים רבים, אך מעל לכל הם רוצים בשילטון. עתה, שריה הי שילטון עולה בנחיריהם, כמו ריח האורורה בבחיריו של סוס עיף, מעורר הזוג פסטיבין שאטנפס בלב רבים מהם.

"הם נמאסו!" אמר השבוע עסקן כינוני, עזוב-שם, כי שיחה פרטית. "אם מישהו יכול להציל את בגין ושרה, הרי זה פרס ורבין, כי אחד מהם לחדר ושניהם בחדר."

גם ולא ההתכתשות. היתה אי-שיתוף של פרס מעוררת ספקות גדולים. עסקני המיפלגה מעריכים את ההתמדה והחריצות שלו, ורבים מוכנים להגיד עליו דברים טובים. אך גם אלה אומרים, בשיחות פר-טיות: "האיש פשוט אינו יכול להוביל אותנו לניצחון. המוני ישר-אל השניה שונאים אותו, תמוני לו. אולי זה לא צודק, אבל זה כך. וכיום חשוב יותר להציל את המדינה מבגין ושרון מאשר לשחק בצדק."

גם ולא ההתכתשות. היתה אי-שיתוף של פרס מעוררת ספקות גדולים. עסקני המיפלגה מעריכים את ההתמדה והחריצות שלו, ורבים מוכנים להגיד עליו דברים טובים. אך גם אלה אומרים, בשיחות פר-טיות: "האיש פשוט אינו יכול להוביל אותנו לניצחון. המוני ישר-אל השניה שונאים אותו, תמוני לו. אולי זה לא צודק, אבל זה כך. וכיום חשוב יותר להציל את המדינה מבגין ושרון מאשר לשחק בצדק."

גם ולא ההתכתשות. היתה אי-שיתוף של פרס מעוררת ספקות גדולים. עסקני המיפלגה מעריכים את ההתמדה והחריצות שלו, ורבים מוכנים להגיד עליו דברים טובים. אך גם אלה אומרים, בשיחות פר-טיות: "האיש פשוט אינו יכול להוביל אותנו לניצחון. המוני ישר-אל השניה שונאים אותו, תמוני לו. אולי זה לא צודק, אבל זה כך. וכיום חשוב יותר להציל את המדינה מבגין ושרון מאשר לשחק בצדק."

גם ולא ההתכתשות. היתה אי-שיתוף של פרס מעוררת ספקות גדולים. עסקני המיפלגה מעריכים את ההתמדה והחריצות שלו, ורבים מוכנים להגיד עליו דברים טובים. אך גם אלה אומרים, בשיחות פר-טיות: "האיש פשוט אינו יכול להוביל אותנו לניצחון. המוני ישר-אל השניה שונאים אותו, תמוני לו. אולי זה לא צודק, אבל זה כך. וכיום חשוב יותר להציל את המדינה מבגין ושרון מאשר לשחק בצדק."

גם ולא ההתכתשות. היתה אי-שיתוף של פרס מעוררת ספקות גדולים. עסקני המיפלגה מעריכים את ההתמדה והחריצות שלו, ורבים מוכנים להגיד עליו דברים טובים. אך גם אלה אומרים, בשיחות פר-טיות: "האיש פשוט אינו יכול להוביל אותנו לניצחון. המוני ישר-אל השניה שונאים אותו, תמוני לו. אולי זה לא צודק, אבל זה כך. וכיום חשוב יותר להציל את המדינה מבגין ושרון מאשר לשחק בצדק."

גם ולא ההתכתשות. היתה אי-שיתוף של פרס מעוררת ספקות גדולים. עסקני המיפלגה מעריכים את ההתמדה והחריצות שלו, ורבים מוכנים להגיד עליו דברים טובים. אך גם אלה אומרים, בשיחות פר-טיות: "האיש פשוט אינו יכול להוביל אותנו לניצחון. המוני ישר-אל השניה שונאים אותו, תמוני לו. אולי זה לא צודק, אבל זה כך. וכיום חשוב יותר להציל את המדינה מבגין ושרון מאשר לשחק בצדק."

גם ולא ההתכתשות. היתה אי-שיתוף של פרס מעוררת ספקות גדולים. עסקני המיפלגה מעריכים את ההתמדה והחריצות שלו, ורבים מוכנים להגיד עליו דברים טובים. אך גם אלה אומרים, בשיחות פר-טיות: "האיש פשוט אינו יכול להוביל אותנו לניצחון. המוני ישר-אל השניה שונאים אותו, תמוני לו. אולי זה לא צודק, אבל זה כך. וכיום חשוב יותר להציל את המדינה מבגין ושרון מאשר לשחק בצדק."

גם ולא ההתכתשות. היתה אי-שיתוף של פרס מעוררת ספקות גדולים. עסקני המיפלגה מעריכים את ההתמדה והחריצות שלו, ורבים מוכנים להגיד עליו דברים טובים. אך גם אלה אומרים, בשיחות פר-טיות: "האיש פשוט אינו יכול להוביל אותנו לניצחון. המוני ישר-אל השניה שונאים אותו, תמוני לו. אולי זה לא צודק, אבל זה כך. וכיום חשוב יותר להציל את המדינה מבגין ושרון מאשר לשחק בצדק."

גם ולא ההתכתשות. היתה אי-שיתוף של פרס מעוררת ספקות גדולים. עסקני המיפלגה מעריכים את ההתמדה והחריצות שלו, ורבים מוכנים להגיד עליו דברים טובים. אך גם אלה אומרים, בשיחות פר-טיות: "האיש פשוט אינו יכול להוביל אותנו לניצחון. המוני ישר-אל השניה שונאים אותו, תמוני לו. אולי זה לא צודק, אבל זה כך. וכיום חשוב יותר להציל את המדינה מבגין ושרון מאשר לשחק בצדק."

גם ולא ההתכתשות. היתה אי-שיתוף של פרס מעוררת ספקות גדולים. עסקני המיפלגה מעריכים את ההתמדה והחריצות שלו, ורבים מוכנים להגיד עליו דברים טובים. אך גם אלה אומרים, בשיחות פר-טיות: "האיש פשוט אינו יכול להוביל אותנו לניצחון. המוני ישר-אל השניה שונאים אותו, תמוני לו. אולי זה לא צודק, אבל זה כך. וכיום חשוב יותר להציל את המדינה מבגין ושרון מאשר לשחק בצדק."

גם ולא ההתכתשות. היתה אי-שיתוף של פרס מעוררת ספקות גדולים. עסקני המיפלגה מעריכים את ההתמדה והחריצות שלו, ורבים מוכנים להגיד עליו דברים טובים. אך גם אלה אומרים, בשיחות פר-טיות: "האיש פשוט אינו יכול להוביל אותנו לניצחון. המוני ישר-אל השניה שונאים אותו, תמוני לו. אולי זה לא צודק, אבל זה כך. וכיום חשוב יותר להציל את המדינה מבגין ושרון מאשר לשחק בצדק."

גם ולא ההתכתשות. היתה אי-שיתוף של פרס מעוררת ספקות גדולים. עסקני המיפלגה מעריכים את ההתמדה והחריצות שלו, ורבים מוכנים להגיד עליו דברים טובים. אך גם אלה אומרים, בשיחות פר-טיות: "האיש פשוט אינו יכול להוביל אותנו לניצחון. המוני ישר-אל השניה שונאים אותו, תמוני לו. אולי זה לא צודק, אבל זה כך. וכיום חשוב יותר להציל את המדינה מבגין ושרון מאשר לשחק בצדק."